

**Międzymiejsce. Współczesny Hongkong w
poszukiwaniu własnej tożsamości.**

mgr Małgorzata Osińska
Streszczenie pracy doktorskiej.
Instytut Studiów Politycznych, PAN

Pytanie o relację formy architektonicznej i procesu kształtowania się tożsamości mieszkańców Hongkongu, gdzie stykają się dwie odmienne kultury wydaje się być interesujące dla socjologa. Istniejąca literatura porusza tematy urbanizacji i socjologii miasta, są także raporty z ilościowych badań o tożsamości "Hongkongersów". Brakuje pracy, która próbowałaby zrozumieć dzisiejszy Hongkong jako efekt złożonych procesów historycznych. Owe procesy stanowią bowiem istotne tło dla zrozumienia transformacji miasta i kształtowania się jego tożsamości. Pytania badawcze, które sobie postawiłam dotyczą wzorów transformacji tkanki miejskiej Hongkongu oraz tego, jak przebiega proces kształtowania się tożsamości jego mieszkańców. Ramy teoretyczne pracy obejmują zagadnienia związane z koncepcjami przestrzeni i miasta w odniesieniu do procesów kształtowania się tożsamości. Od prezentacji rozważań o społecznych koncepcjach przestrzeni (E. Durkheim, G. Simmel, F. Znaniecki, A. Wallis, M. Foucault, H. Lefebvre, B. Jałowiecki, P. Rybicki, M.S. Szczepański, E. Hirsh) przechodzę do szkoły chicagowskiej (R. Park, L. Wirth), następnie do rozważań o mieście, przytaczam również koncepcje modeli miast i systemu światowego (E. Burgess, H. Hoyt, I. Wallerstein, S. Sassen, M. Castells). Humanistyczny obraz miasta reprezentują poglądy głoszone przez K. Lyncha, J. Gehla, J. Jacobs, E.T. Halla, U. Hannerza. Klamrą spinającą ramy teoretyczne mojej pracy są rozważania o tożsamości (Z. Bokszański, E. Ardener). W pracy przyjęłam metodę jakościową. Przeprowadziłam 29 wywiadów swobodnych z liderami opinii. Wywiady miały cechy wywiadów narracyjnych i prowadzone były według scenariusza. Przy doborze respondentów wykorzystałam własne znajomości, później prosiłam respondentów o wskazanie następnych osób lub korzystałam z pomocy prasy i mediów społecznościowych. W trakcie wywiadów prosiłam też o stworzenie mentalnej mapy Hongkongu. Wywiady zostały uzupełnione o spacer z niektórymi respondentami. Ta metoda pozwoliła mi na zaobserwowanie tego, jaki sens dla respondentów mają miejsca i jaki jest ich stopień orientacji w przestrzeni znaczącej. Materiał badawczy stanowi również opis rozwoju tkanki miejskiej Hongkongu w kontekście przemian społecznych, gospodarczych i politycznych, jak też w kontekście relacji Hongkongu z regionem Deltą Rzeki Perłowej i z perspektywy miasta globalnego. Badania potwierdziły zasadność podejścia teoretycznego, w którym tożsamość zostaje ukazana jako proces posiadający dwa wymiary: reprezentacji symbolicznej oraz zaangażowanego i znaczącego działania mieszkańców. Tożsamość dzisiejszego Hongkongu to przede wszystkim wynik procesu i dialogu ze znaczącymi innymi, na przebieg którego wpływ mają nie tylko złożone procesy historyczne - istotnym czynnikiem jest tu samo miejsce. Górzysty i wyspiarski krajobraz spowija całość procesu społecznego niczym ramy wyznaczające granice obrazu. Współczesny Hongkong jest zatem *międzymiejscem* nie tylko w sensie bycia pomiędzy dwoma znaczącymi innymi, ale też w sensie krajobrazowym.

“Mind the gap”. In search of Hong Kong’s identity

Małgorzata Osińska, MA
Abstract of a Phd Dissertation,
Institute of Political Studies, Polish
Academy of Sciences

It might be interesting for a sociologist to ask a question about the relation between urban form and the process of creating of the identity of Hong Kong, where two different cultures mix together in one place. The existing literature deals with the issues of urbanization and sociology of the city, as well as with quantitative research reports on the Hongkongers’ identity. There is a lack of work that would try to understand today's Hong Kong as a result of complex historical processes. These processes constitute an important background for understanding the transformation of the city and the creation of its identity. Therefore my research questions concern the patterns of urban transformation in Hong Kong and how the identity of its residents has been shaped. The theoretical framework of my research includes issues related to the concepts of space and city in relation to the processes of identity creation. I begin with presentation of reflections on social concepts of space (E. Durkheim, G. Simmel, F. Znaniecki, A. Wallis, M. Foucault, H. Lefebvre, B. Jałowicki, P. Rybicki, MS Szczepański, E. Hirsh), then I move to the main ideas developed by Chicago School (R. Park, L. Wirth), followed by the concept of city models, world-system theory and the concept of global city (E. Burgess, H. Hoyt, I. Wallerstein, S. Sassen, M. Castells). The humanistic approach to the city is represented by the views of K. Lynch, J. Gehla, J. Jacobs, E.T. Hall, U. Hannerz. The final part of my theoretical framework consists of the reflection on identity (Z. Bokszański, E. Ardener). For my research I chose a qualitative method. I conducted 29 qualitative interviews with opinion leaders. The interviews had features of narrative interviews and were conducted according to the interview script. In order to find respondents I used my personal connections, then I asked the respondents to nominate others as potential respondents or I used local newspapers and social media. During interviews I also asked my respondents to draw a mental map of Hong Kong. Interviews were supplemented with city walks with some of the respondents. This method allowed me to observe what sense of the city the respondents had and what was their degree of orientation in the significant space. Another part of the research material is included in three chapters, where I describe the development of Hong Kong's urban form in the context of social, economic and political transformations, as well as in the context of Hong Kong's relationship with the Pearl River Delta region and from the perspective of a global city. My findings have confirmed the validity of a theoretical approach in which identity is presented as a process that has two dimensions: symbolic representation and meaningful actions of the citizens. The identity of today's Hong Kong is primarily the result of the process of dialogue with significant others, driven not only by the complex historical processes, but also by the place itself. Mountainous and insular landscape creates a framework for the entire social process. Contemporary Hong Kong is therefore a place in-between. If we want to know what is the identity of Hong Kong we should look what is in-between, in the gap- just like the MTR sign: Mind the Gap.